

Nr 362.

Av herr **Person, Ivar, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om dyrtidstillägg under budgetåret 1945/46 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag, m. m.*

I proposition nr 151 till årets riksdag har Kungl. Maj:t framlagt förslag angående lag om dyrtidstillägg under budgetåret 1945/46 å folkpensioner, invalidpensioner och barnbidrag, lag om provisoriska utjämningspensioner och utjämningsunderstöd samt lag angående ändrad lydelse av 1 § lägen om provisoriska förstärkningar av tilläggs-pensioner och invalidunderstöd. Dyrtidstilläggen på folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag föreslås utgå enligt samma grunder som under innevarande budgetår. Det skulle alltså bli två fixa tillägg och tre extra månadsbelopp för folkpensionärer, som även åtnjuta tilläggs-pension. De provisoriska förstärkningarna av tilläggs-pensioner och invalidunderstöd föreslås liksom under innevarande år utgå med ett fast belopp och en extra månadsutbetalning. Utjämningspensioner och utjämningsunderstöd föreslås utgå med ett fast belopp, olika stort för äkta makar och ogift. Dylåka pensioner eller understöd skola tilldelas dem, vilka äro utestängda från möjligheten att få tilläggs-pension eller invalidunderstöd, men vilkas inkomst endast obetydligt överstiger gränsen för erhållande av tilläggs-pension eller invalidunderstöd. Vi hälsa med tillfredsställelse tillkomsten av utjämningspensioner och utjämningsunderstöd, liksom borttagande av 12-kronorsgränsen som villkor för att erhålla dyrtidstillägg.

Från bondeförbundshåll ha vid föregående riksdagar väckts motioner med yrkande om ett mera rättvist system för bestämmande av dyrtidstilläggen på folkpensionerna. Till en början hade samtliga dyrtidstillägg karaktären av extra månadsbelopp, och eftersom pensionerna äro dyrortsgraderade, blevo även dyrtidstilläggen graderade på samma sätt. Härigenom erhöålo pensionärerna på de högre dyrorterna högre dyrtidstillägg än de övriga. Då levnadskostnadernas höjning, enligt vad verkställda undersökningar visade, skett tämligen likformigt över hela landet, var denna faktiska dyrortsgradering av dyrtidstilläggen icke motiverad. Bondeförbundet har såtillvida lyckats vinna gehör för sina önskemål, att dyrtidstilläggen numera äro uppdelade i fasta tillägg, lika för alla folkpensionärer, samt extra månadsbelopp. Härigenom har en viss utjämning skett. Det finns enligt vår mening vägande skäl att taga ytterligare ett steg mot utjämning. Detta bör kunna ske på så sätt, att

ett av de föreslagna extra månadsbeloppen i dyrtidstillägg utbytes mot ett fast tillägg. Detta bör liksom de övriga fastställas till 35 kr. Räknar man med det extra månadsbelopp som föreslås ingå i den provisoriska förstärkningen av tilläggspensionerna, skulle således tre extra månadsbelopp och tre fasta tillägg komma att utbetalas under nästkommande budgetår.

Med anledning av vad som sålunda anförts få vi hemställa,

dels att riksdagen vid antagande av lag om dyrtidstillägg under budgetåret 1945/46 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag för sin del måtte besluta, att den, som åtnjuter folkpension, vari ingår tilläggs-pension eller invalidunderstöd eller barnbidrag, skall erhålla dyrtidstillägg därå för perioden oktober—november 1945 med hälften av folkpensionens, invalidunderstödet eller barnbidragets belopp för perioden, för december 1945 med folkpensionens, invalidunderstödet eller barnbidragets belopp för månaden samt för vart och ett av tredje kvartalet 1945, första kvartalet 1946 och andra kvartalet 1946 med följande belopp, nämligen i fråga om folkpension eller invalidunderstöd 35 kr, beträffande barnbidrag för ett barn 25 kronor, för två barn 44 kronor, för tre barn 62 kronor och 50 öre samt för varje barn däröver ytterligare 12 kronor och 50 öre, samt att författningen i enlighet härmed måtte erhålla följande lydelse:

Förslag

till

Lag

om dyrtidstillägg under budgetåret 1945/46 å folkpensioner, invalidunderstöd och barnbidrag.

Härigenom förordnas som följer:

§ 1.

Den, som åtnjuter folkpension, vari ingår tilläggs-pension, eller invalidunderstöd eller barnbidrag, skall erhålla dyrtidstillägg därå för perioden oktober—november 1945 med hälften av folkpensionens, invalidunderstödet eller barnbidragets belopp för perioden, för december 1945 med folkpensionens, invalidunderstödet eller barnbidragets belopp för månaden, samt för vart och ett av tredje kvartalet 1945, första kvartalet 1946 och andra kvartalet 1946 med följande belopp, nämligen

i fråga om folkpension eller invalidunderstöd	35 kronor		
beträffande barnbidrag för ett barn	25 »		
» » » två »	44 »		
» » » tre »	62 »	50 öre	
» » » varje barn därutöver ytterligare	12 »	50 »	

Där sålunda för tredje kvartalet 1945 eller första kvartalet 1946 eller andra kvartalet 1946 bestämt belopp understiger en tredjedel av folkpensionens, invalidunderstödet eller barnbidragets belopp för kvartalet, skall dock dyrtidstillägg för kvartalet utgå med en tredjedel av kvartalsbeloppet. Dyrtidstillägg å barnbidrag utgår å det barnbidragsbelopp, som belöper å barnet, innan avdrag för inkomst jämlikt 6 § 2 mom. andra stycket lagen om barnbidrag verkställles.

Dyrtidstillägg utbetalas å den tid och i den ordning Konungen bestämmer. När tillägg förfaller till betalning en gång varje tilläggsperiod och förfallotiden inträffar tidigare än under periodens sista månad, utgår tillägget med oförändrat belopp, även om tilläggsperioden, invalidunderstödet eller barnbidraget minskas eller upphör att utgå efter den månad, under vilken förfallotiden inträffar. Där tillägg förfaller till betalning flera gånger under samma tilläggsperiod, må tillägget höjas så, att detsamma varje gång kan utbetalas jämnt i tiotal ören. Dyrtidstillägg utgår icke, där tilläggsperiod, invalidunderstöd eller barnbidrag upphört att utgå, när dyrtidstillägg eljest skulle hava förfallit till betalning.

2 §.

Till kostnaderna för i denna lag avsedda dyrtidstillägg bidraga kommuner med belopp motsvarande för ort tillhörande ortsgrupp 1 25.8 procent, för ort tillhörande ortsgrupp 2 21.4 procent och för ort tillhörande ortsgrupp 3 21 procent av deras andelar i kostnaderna för under vartdera av åren 1945 och 1946 utanordnade tilläggsperioder, invalidunderstöd och barnbidrag samt

landsting med belopp motsvarande 22.8 procent av deras andelar i kostnaderna för under vartdera av åren 1945 och 1946 utanordnade tilläggsperioder och invalidunderstöd.

Återstående kostnad bestrides av staten.

3 §.

Bestämmelserna i lagarna om folkpensionering och om barnbidrag skola, där ej annat följer av 1 och 2 §§, i tillämpliga delar äga motsvarande giltighet beträffande dyrtidstillägg som avses i denna lag, dock äger Konungen uppdraga åt pensionsstyrelsen eller med avseende å fall, som beröra även postverket, åt pensionsstyrelsen och generalpoststyrelsen gemensamt att med-

delar de närmare föreskrifter som, utöver vad denna lag innehåller, finnas erforderliga för lagens tillämpning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1945.

dels att riksdagen i övrigt måtte bifalla vad Kungl. Maj:t föreslagit i proposition nr 151.

Stockholm den 5 april 1945.

Ivar Persson.

Gust. Elofsson
i Vä.

Joh. Friggeråker.

Bernhard Näsquard.

Gunnar Lodenius.